

Wydział Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

rok akademicki 2012/2013

Kierunek

Etyka

stopień pierwszy

studia stacjonarne

Karta przedmiotu Etyka winy i przebaczenia				
Forma zajęć:	ćwiczenia			
Wymiar godzinowy*	semestr zimowy	30	semestr letni	-
*Jeśli zajęcia prowadzone są np. w formie wykładu i ćwiczeń, należy podać wymiar godzinowy odrębnie dla każdej formy zajęć				
ECTS	semestr zimowy	3	semestr letni	-
Język przedmiotu	polski			
Forma zaliczenia*	semestr zimowy	Z	semestr letni	-
*Jeśli zajęcia prowadzone są np. w formie wykładu i ćwiczeń, należy podać formę zaliczenia odrębnie dla każdego typu zajęć				
CEL PRZEDMIOTU				
1.	zaprezentowanie winy i przebaczenia jako kategorii filozoficznych			
2.	przedstawienie dyskusji etycznej dotyczącej winy i przebaczenia od końca II wojny światowej do dziś			
3.	zaprezentowanie specyfiki filozoficznej refleksji nad winą i wybaczeniem			
WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI				
1.	znajomość podstawowych pojęć etycznych			
2.	umiejętność dostrzegania problemów natury etycznej w życiu codziennym			
3.	podstawowa umiejętność analizy literatury i problemów filozoficznych			
EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU				Odniesienie do kierunkowego efektu kształcenia
W kategorii wiedzy				
1.	Student zna i rozumie współczesną dyskusję etyczną o winie i wybaczeniu, potrafi podać przykładowych autorów zabierających w niej głos należących do różnych szkół i tradycji filozoficznych i przywołać ich poglądy, rozumie stosowaną przez nich argumentację.			K_W03
2.	Student potrafi prawidłowo posługiwać się podstawowymi terminami tej dyskusji: wina, krzywda, wybaczenie, winowajca, ofiara, poczucie winy (moralne i pozamoralne), żal, uraza, niewybaczalność.			K_W03
3.	Student rozumie specyfikę i znaczenie etycznej refleksji o kategoriach winy i wybaczenia.			K_W01

W kategorii umiejętności		
1.	Student potrafi analizować teksty filozoficzne dotyczące problematyki winy i wybaczenia, porównywać je, streszczać, oceniać, selekcjonować informacje w nich zawarte, formułować sądy krytyczne, przedstawić argumentację wybranego autora oraz ustosunkować się do niej.	K_U06
2.	Student potrafi przedstawiać na forum grupy własne stanowisko, argumentować z poprawnym zastosowaniem poznanej terminologii, charakterystycznej dla filozoficznej dyskusji o winie i wybaczeniu.	K_U06
3.	Student posiada umiejętność pisania tekstu dotyczącego omawianych zagadnień z odwołaniem do poznanej literatury, w ramach pisanej pracy prawidłowo streszcza i krytycznie analizuje argumenty autorów, formułuje wnioski.	K_U06, K_U07
W kategorii kompetencji społecznych		
1.	Student potrafi dokonywać analizy przykładowej sytuacji wybaczenia winy (np.. zaczerpniętej z literatury, historii, życia społecznego). W dyskusji potrafi odnosić omawiane treści do życiowej praktyki.	K_K04
2.	Student potrafi podjąć dyskusję, argumentować, przedstawiać swoje stanowisko.	K_K02
3.	Student potrafi uzasadnić rolę, znaczenie i specyfikę dyskusji etycznej w całości interdyscyplinarnej refleksji nad przebaczeniem.	K_K06
TREŚCI PROGRAMOWE (OPIS TREŚCI ZAJĘĆ)		
Historyczna geneza współczesnej filozoficznej dyskusji o przebaczeniu i winie (namysł nad zbrodnią przeciw ludzkości po drugiej wojnie światowej). Przedstawienie autorów należących do różnych szkół filozoficznych i biorących udział w tej dyskusji (V. Jankelévitch, H. Arendt, E. Levinas, K. Jaspers, P. Ricoeur, J. Derrida, współcześni filozofowie analityczni). Wina banalna czy niewybaczalna? - wina jako efekt niedoskonałości, akt moralnie zły i jako "podstawa przebaczenia". Problem istnienia win niewybaczalnych. Wybaczenie jako odpowiedź na zło a inne możliwe odpowiedzi. Dwustronny charakter przebaczenia - winowajca i ofiara. Wymiary przebaczenia – procesualny i aktowy, emocjonalny i decyzyjny, między– i wewnątrzosobowy. Filozoficzne pytania o przebaczenie (czy wymaga skruchy? Czy można wybaczyć komuś, kto nie żałuje? Czy można wybaczyć sobie samemu? Czy można mówić o warunkach przebaczenia? Czy wybaczenie jest moralnym obowiązkiem?). Moralna i dziejowa doniosłość aktu przebaczenia i jego "terapeutyczne" znaczenie. Znaczenie, potrzeba i specyfika filozoficznej refleksji nad przebaczeniem.		
METODY DYDAKTYCZNE*		
Metoda dialogowa, metoda problemowa, praca z tekstem i dyskusja nad nim.		
*Jeśli zajęcia prowadzone są np. w formie wykładu i ćwiczeń, należy opisać metody odrębnie dla każdej formy zajęć		
SPOSOBY OCENY STUDENTA*		
1.	praca semestralna - 50 %	
2.	ocenianie ciągle aktywności i rozumienia tekstów - 50%	
* Powinien się tu znaleźć dokładny opis metod oceny pracy studenta, w ramach danego przedmiotu. Do najbardziej popularnych form pomiaru/oceny pracy studenta należą np.: egzaminy ustne lub pisemne, eseje/ wypracowania, dysertacje, prace semestralne/ roczne/ dyplomowe, projekty i ćwiczenia praktyczne, ocenianie ciągle.		

SPOSOBY OCENY STUDENTA - SZCZEGÓŁY*

Efekty kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Wiedza	Student nie opanował wyłożonej treści. Nie zna współczesnej dyskusji etycznej o winie i przebaczeniu, nie potrafi wskazać jej genezy. Nie zna podstawowej literatury przedmiotu. Nie zna znaczeń prezentowanych na zajęciach terminów.	Student słabo orientuje się we współczesnej dyskusji etycznej o winie i wybaczeniu, potrafi jednak wymienić nazwiska kilku autorów biorących w niej udział, ma problem z przywołaniem ich poglądów i stosowanej argumentacji. Słabo orientuje się w literaturze przedmiotu, nie potrafi też precyzyjnie posługiwać się charakterystyczną dla omawianej dyskusji terminologią. Ma problem z podaniem znaczeń omawianych terminów, choć rozumie ich sens.	Student opanował w stopniu zadowalającym prezentowany materiał, rozumie filozoficzną dyskusję o winie i wybaczeniu. Rozumie znaczenie filozoficznej refleksji nad przebaczeniem i dość dobrze ujmuje jej specyfikę. Orientuje się w omawianej na zajęciach literaturze i dość poprawnie posługuje się prezentowaną terminologią.	Student ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą etycznej dyskusji o winie i wybaczeniu. Bardzo dobrze rozumie znaczenie etycznej refleksji nad przebaczeniem potrafi wskazać na jej specyfikę (np.. W odniesieniu do psychologicznych czy teologicznych rozważań). Bardzo precyzyjnie posługuje się prezentowanymi na zajęciach terminami, bez problem przywołuje poglądy i argumentację poznanych autorów. Bardzo dobrze orientuje się w literaturze przedmiotu.
Umiejętności	Student nie potrafi analizować tekstów filozoficznych dotyczących problematyki winy i wybaczenia, nie radzi sobie także z ich streszczaniem. Nie potrafi przedstawić ani obronić własnego stanowiska. Nie potrafi samodzielnie napisać pracy zaliczeniowej.	Student słabo radzi sobie z analizą omawianych tekstów, nie potrafi ich porównywać ani oceniać, potrafi jednak streścić poznany tekst. Słabo radzi sobie z prezentowaniem w dyskusji swojego stanowiska, nie potrafi go obronić. Jego praca semestralna jest napisana samodzielnie, jednak student nie radzi sobie w niej z samodzielną argumentacją ani ze zrozumiałym przywołaniem literatury przedmiotu.	Student dobrze radzi sobie z analizą omawianych tekstów, choć może mieć problemy z ich oceną czy formułowaniem sądów krytycznych. Sprawnie streszcza poznany tekst, potrafi porównywać ze sobą poszczególne teksty. Potrafi zaprezentować swoje stanowisko grupie, stara się bronić przed zarzutami i argumentować. W pracy pisemnej przedstawia samodzielną argumentację, samodzielnie wyciąga wnioski, dobrze posługuje się literaturą przedmiotu.	Student potrafi bardzo sprawnie analizować teksty filozoficzne dotyczące problematyki winy i wybaczenia, porównywać je, streszczać i oceniać. Umie formułować sądy krytyczne, przedstawić argumentację wybranego autora oraz ustosunkować się do niej. Potrafi także przedstawić swoje własne stanowisko grupie i obronić je przed zarzutami. W pracy pisemnej poprawnie argumentuje, wyciąga trafne wnioski i bardzo dobrze posługuje się literaturą przedmiotu.

Kompetencje społeczne	Student nie angażuje się w dyskusję, pozostaje bierny wobec stawianych problemów, traktuje je z obojętnością i nie dostrzega ich rangi. Nie potrafi analizować przykładów z życia ani literatury. Zupełnie nie dostrzega związku prezentowanych zagadnień z życiem codziennym. Nie rozumie specyfiki filozoficznej refleksji nad przebaczeniem i winą.	Student niezbyt chętnie angażuje się w dyskusję. Słabo radzi sobie z analizą przykładów. Dostrzega związek prezentowanych zagadnień z życiem, ale specyfikę nad winą i przebaczeniem rozumie słabo.	Student chętnie angażuje się w dyskusję, chętnie i dość wnikliwie analizuje przykłady. Dobrze rozumie związek prezentowanych treści z życiową praktyką. Dość dobrze rozumie specyfikę i znaczenie filozoficznej refleksji nad przebaczeniem.	Student bardzo chętnie angażuje się w dyskusję, potrafi dokonywać wnikliwych analiz przykładów z życia i literatury, a także sam podawać trafne przykłady. Dostrzega związek omawianych treści z ludzkim życiem, bardzo dobrze rozumie specyfikę i znaczenie filozoficznej refleksji nad przebaczeniem.
	* Proszę opisać stopień realizacji zakładanych efektów kształcenia dla przedmiotu, np.. Student nie posiada podstawowej wiedzy na temat..., ma uporządkowaną wiedzę w zakresie..., nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy..., potrafi sformułować problem i wskazać jego rozwiązanie..., nie angażuje się w proces nauki..., ma świadomość potrzeby podnoszenia swoich kompetencji...;			
	OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA			
	Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności*	
	godziny kontaktowe z nauczycielem		30	
przygotowanie się do zajęć		10		
lektura zadanych tekstów		30		
napisanie pracy zaliczeniowej		15		
SUMA GODZIN:		85		
* Średni nakład pracy studenta waha się od 1500 do 1800 godzin w roku akademickim, co oznacza, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta.				
SUMARYCZNA LICZBA ECTS DLA PRZEDMIOTU:		3		
BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA				
1.	Ch. Griswold, Forgiveness; A Philosophical Exploration, Cambridge 2005.			
2.	Filozofia moralności. Wina, kara, wybaczenie, red. J. Hołówka, Warszawa 2000.			
3.	J. Hampton, J. Murphy, Forgiveness and mercy, Cambridge 1988.			
BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA				
1.	V. Jankelevitch, Forgiveness, tłum. A. Kelley, Chicago 2005.			
2.	A. Bash, Forgiveness and Christian Ethics, Cambridge 2005.			
3.	H. Arendt, Eichmann w Jerozolimie. Rzecz o banalności zła, tłum. A. Szostkiewicz, Kraków 2004.			

Lublin, 14.06.2012 r.
miejsce, data

Maria Pleskaczyńska
podpis osoby odpowiedzialnej za przygotowanie karty przedmiotu